

Saška HorvatGimnazija Novo mesto
sasa_horvat@hotmail.com

UDK 81'243:316.7:37.091.279.7

VREDNOTENJE MEDKULTURNE ZMOŽNOSTI PRI POUKU TUJEGA JEZIKA

1. MEDKULTURNA ZMOŽNOST

Medkulturna zmožnost je pomembna ne samo za uspešno sporazumevanje med dvema govorcema različnih jezikov, ampak tudi za vsesplošno razumevanje (interpretacija besedil, sprejemanje tujega, preseganje predsodkov, poznavanje vsakdanjika, reševanje konfliktov, uspešna mobilnost na delovnem mestu ...). Pomeni vstop v tujo kulturo, saj je učenje jezika tudi učenje kulture. Pri dijaku se tako razvije sposobnost percepcije sistemov, po katerih deluje druga družbena skupnost in posledično tudi sposobnost predvidevanja oz. zavedanja, kakšna reakcija je ustrezna v določeni situaciji. (Povzeto po Abdallah-Pretceille, 1999)

Medkulturna zmožnost naj bi obvladal vsak medkulturni govorec. Skupni evropski referenčni okvir govori o usvajanju medkulturne zmožnosti in razvijanju medkulturne osebnosti, prav tako Portfolio za evropske jezike, v Beli knjigi za medkulturni dialog pa opozarjajo, da se mora medkulturna zmožnost razvijati vse življenje, saj se ne more usvojiti sama po sebi, predvsem pa ni stalna. Nikoli ne moremo reči, da 100-odstotno obvladamo medkulturno zmožnost. Zato se morajo cilji, ki si jih postavimo pri pouku, neprestano spreminjati, obnavljati, prilagajati.

Medkulturno sporazumevanje, v katerem sodelujejo medkulturni govorniki, pomeni, da se združi v sporazumevalnem aktu vse tisto, v čemer smo si podobni, v čemer se razlikujemo in česar se bojimo. Medkulturno sporazumevanje pomeni, da mora govorec obvladati jezik, pravila družbenega dejanja, mentalno aktivnost ter medkulturni pristop. Medkulturna zmožnost pomeni zmožnost uspešne interakcije z ljudmi iz druge kulture, s katerimi ima govorec skupne in različne točke. Namen medkulturnega sporazumevanja je med drugim prav gotovo tudi premagovanje ovir, prepoznavanje nas samih v drugem ter osebna rast.

Pri pouku tujega jezika se pogosto omejimo na kolektivne in zunanje predstave, zanemarimo pa pomen same družbene interakcije, čustveno moč besed ter oblikovanje predstav o drugem v samem postopku usvajanja. Še vedno se pogosteje osredotočimo na jezikovno pravilnost, na vsebinsko ustreznost, saj ju tudi lažje ocenjujemo, težko pa je ocenjevati samo dejanje.

A pri pouku tujega jezika je še posebej pomembno, da se mlade generacije odprejo novim kulturam, raznolikosti in razumevanju drugače mislečih, drugače verujočih. Medkulturna zmožnost se ne sme enačiti s civilizacijo, ne sme se več obravnavati kot nekaj, kar je samo po sebi umevno in se usvaja mimogrede.

Usvajanje medkulturne zmožnosti je treba vpeljati v pouk tako kot slovnico ali usvajanje besedišča, jo načrtovati in ocenjevati oz. vrednotiti.

Ravno vrednotenje medkulturne zmožnosti pa je zelo nevhvaležno delo, ki so se ga v Evropi v 80. letih lotili zgolj 4 raziskovalci - Campos, Meyer, Zarate in Byram, kar je seveda razumljivo, saj je medkulturno nekaj zelo težko »merljivega« in ker je evalvacija pogosto predstavljena kot natančno merljiva veda. Medkulturno zmožnost je zelo težko ocenjevati tudi zato, ker je učenje medkulturne zmožnosti implicitno, posledično pa se ne more ocenjevati s testi znanja.

Byram, Gribkova in Starky (2002) razlagajo, da je vloga medkulturne dimenzije pri pouku tujega jezika **razvijanje** učenca v medkulturnega govorca oz. mediatorja, ki zmore uzavestiti in prepoznati večplastno identiteto in se zna izogniti stereotipom. Medkulturni govorniki potrebujejo znanje in razumevanje o tem, kaj je medkulturna zmožnost, vedeti morajo, da obsega medkulturna zmožnost odnos, znanje, veščine ter vrednote:

1. medkulturni odnos (savoir-être) se izraža in odraža v radovednosti ter odprtosti učitelja in učečega se do novega,
2. znanje (savoirs) se manifestira kot poznavanje družbenih skupin in njihovih izdelkov ter praks v lastnem in tujem svetu,
3. veščine, sposobnost interpretacije in povezovanja, poistovetenje (savoir comprendre) pomenijo zmožnost interpretacije dokumenta ali dogodka iz/v tuji kulturi, zmožnost povezave,
4. veščine učenja in interakcije (savoir apprendre/faire) omogočajo usvajanje novega znanja o kulturi in kulturni praksi,
5. kritično kulturno zavedanje (savoir s'engager) pa pomeni zmožnost evalvacije, kritičnosti na podlagi eksplicitnih kriterijev, perspektiv, praks in izdelkov v lastni in tuji kulturi oz. deželi.

Van Eyken, Szekely, Farcasiu, Raeymaeckers, Wagenhofer (2005) so opredelili vsebino medkulturnih kompetenc na podlagi 28 intervjujev, ki so jih naredili z učitelji v štirih državah: v Avstriji, Belgiji, Finski in Romuniji, ki imajo izkušnje s poučevanjem v medkulturnih okoljih. Po njihovem mnenju se medkulturna zmožnost nanaša na učiteljevo vedenje o svetu oz. so medkulturno kompetenco definirali s 14 točkami:

Medkulturna zmožnost je opredeljena kot:

- znanje,
- tolerantnost do nejasnih situacij, nepredvidljivih situacij,
- fleksibilnost,
- zavedanje lastne kulturne identitete,
- odprtost za nove izkušnje,
- upoštevanje mnenj,
- sposobnost prilagajati se vrednotam drugih,
- etično obnašanje,
- potrpežljivost,
- zavzetost,
- interpersonalne veščine,

- samoizražanje
- empatija,
- občutek za humor.

2. PRIROČNIK DEVELOPING AND ASSESSING INTERCULTURAL COMPETENCE

V Evropskem centru za žive jezike v Gradcu so izdali leta 2007 **Vodnik za razvijanje in ocenjevanje medkulturne zmožnosti** (Developing and Assessing Intercultural Competence) ter izdelali lestvico ocenjevanja medkulturne zmožnosti ter profile usvojene medkulturne zmožnosti, ki se navezuje na Skupni evropski referenčni okvir, hkrati pa ponujajo tudi različne dejavnosti, s katerimi lahko vrednotimo medkulturno zmožnost. Vse dejavnosti so bile preverjene na skupinah.

V vodniku *Developing and assessing intercultural competence* so medkulturno zmožnost razdelili na tri komponente: znanje (*savoirs*), znati-narediti (*savoirs-faire*) ter znati-bit (i> savoir-être), za katere so tudi predlagali tri profile medkulturnega govorca in načine vrednotenja.

Znanje (*savoirs*) označuje vedenje o različnih načinih življenja, poznavanja družbenih razmer tujega jezika. Nanaša se na medkulturno zavedanje, ki označuje razumevanje odnosa, razumevanje skupnih in različnih točk med dvema kulturama.

Znati-narediti (*savoir-faire*): na osnovni ravni označuje stopnjo, ko je učenec zmožen funkcionirati jezikovno v tujem jeziku, sposoben se je prilagoditi različnim situacijam in ustrezno reagirati. *Savoir faire* vključuje tudi sposobnost razlage in pogajanja: obvladovanje družbenih norm, vsakdanje dejavnosti, poklicne in profesionalne (umske in fizične) sposobnosti ter prosti čas (umetnost, obrt, šport, hobiji). Znati-narediti zahteva sposobnost uporabe različnih jezikovnih strategij, s pomočjo katerih se lahko sporazumevamo z govorcami druge kulture.

Znati biti/*savoir-être* označuje odnos, motivacijo, vrednote, prepričanja, kognitivni stil govorca in osebne značilnosti. Temelji na zavedanju o različnosti kultur in razumevanju drugih kultur. Privede nas do kritične zmožnosti, do spraševanja o lastni identiteti in do sprejema drugih kultur. Zahteva tudi visoko stopnjo sprejemanja drugega, integracijo drugačnih vrednot in sposobnost premagovanja stereotipov. Posameznik, ki ima razvito visoko stopnjo zmožnosti *savoir-etre* lahko prevzame vlogo medkulturnega posredovalca (mediatorja) v morebitnih nape- tih situacijah. (Lussier 1997: 2003)

3. VREDNOTENJE MEDKULTURNE ZMOŽNOSTI

Lestvica, s katero merijo kandidatovo znanje (poznavanje) ter njegovo sposobnost primerjave, analize, preseganje stereotipov je opisna, ne kvantitativna.

Lestvica je sestavljena iz treh stopenj: nizki, srednji ter visoki profil medkulturne zmožnosti in večšin za izpolnjevanje določenih nalog.

3.1. Vrednotenje znanja (savoirs)

»Medkulturno znanje« se je do sedaj še najlažje ocenjevalo s testi, z vprašanji s podanimi odgovori na izbiro, s kratkimi vprašanji. Vsa ta vprašanja in naloge so preverjala dejstva, ki naj bi jih poznal kandidat. Učenci se so morali prepoznavati razlike med podobnimi in različnimi lastnostmi, primerjati npr. različne učne sisteme v različnih deželah, povezovati ali sestaviti skupine po skupnih fizičnih lastnostih ipd.

»Medkulturno znanje« temelji na treh pristopih znanja, ki se morajo ocenjevati:

- **humanistični pristop**, ki se navezuje na kolektivni spomin (zgodovina, geografija druge kulture), civilizacija (umetnost, literatura, glasba, slikarstvo);
- **antropološki pristop**, ki označuje poznavanje raznolikosti načina življenja (vsakodnevne stvari, ki se razlikujejo od lastne kulture, navade, tradicija, običaji, družbena pravila, stereotipi);
- **sociološki pristop**, ki upošteva družbeno-kulturni pristop (najpomembnejše vrednote, prepričanja, nacionalna identiteta, regijske kulture ...)

Vodnik Razvijanje in vrednotenje medkulturne zmožnosti (2007) predlaga naslednje lestvice za vrednotenje znanja:

Tabela 1: Opisna lestvica za vrednotenje znanja (savoirs), (povzeto po Vodniku Razvijanje in vrednotenje medkulturne zmožnosti, 2007)

	Nizek profil	Srednji profil	Visoki profil
Znanje / Savoirs	<p>Stopnja prepoznavanja</p> <p>Minimalno poznavanje podatkov o drugi kulturi</p> <p>Stereotipne podobe</p> <p>Osnovni (splošno znani) podatki ali elementi o lastni kulturi in ciljni kulturi</p>	<p>Stopnja primerjave</p> <p>Iskanje dodatnih informacij o izdelkih, navadah, tradiciji in vrednotah druge kulture</p> <p>Različne podobe o ciljni kulturi</p> <p>Poznavanje različnih podatkov o: načinu življenja, tradiciji drugih kulturnih vrednotah</p>	<p>Stopnja analize</p> <p>Odlično znanje o posebnih značilnostih drugih kultur - izdelkih, navadah, tradiciji, vrednotah idr.</p> <p>Jasno poznavanje podob določene kulture iz različnih virov</p> <p>Zavedanje o različnih lastnostih druge kulture</p>

3.2. Ocenjevanje in vrednotenje komponente znati-narediti (savoir-faire)

Do zdaj je oznaka »znati-narediti« označevala predvsem jezikovno stran sporazumevalne zmožnosti, ki je pomenila predvsem sposobnost jezikovnega funkcioniranja in interakcije v ciljnem jeziku.

Pri medkulturni zmožnosti je treba upoštevati tudi, kako se učeči prilagodijo drugačnemu družbenemu in kulturnemu okolju, se pravi, kako integrirajo izkušnje v ciljnem jeziku in kako učinkovito uporabljajo zmožnost sporazumevanja ter interakcije kot medkulturni govorce.

Komponenta znati-narediti ne označuje funkcioniranja v ciljnem jeziku, temveč tudi:

- **interakcijo** v ciljnem jeziku in kulturi, interakcijo v drugačnem kontekstu življenja, upoštevajoč navade, običaje, vrednote druge kulture;
- **sposobnost prilagajanja** družbenemu in kulturnemu okolju;
- **sposobnost integracije** z drugimi skupinami preko novih izkušenj, na primer z mednarodnimi izmenjavami, ki zahtevajo učinkovito rabo sporazumevalne zmožnosti, ki je vezana na kulturno okolje, kulturno zmožnost in usvojeno znanje;
- **sposobnost interpretacije ter pogajanja**, reševanja nesporazumov, kritičnega zavedanja in družbene odgovornosti, sposobnost kulturne mediacije, če je potrebno.

Prav tako kot »znanje« se tudi element savoir-faire ne ocenjuje s testi znanja ter kvantitavno, vodnik ponuja lestvico treh profilov z opisi prav tako kot za znanje (savoirs).

Tabela 2: Opisna lestvica za ocenjevanje znati-narediti (savoir-faire), (povzeto po Vodniku Razvijanje in vrednotenje medkulturne zmožnosti, 2007)

	Nizek profil	Srednji profil	Visoki profil
Znati narediti/ Savoir-faire	<p>Stopnja funkcioniranja</p> <p>Obvlada minimalno izkušnjo v funkcioniranju in v enostavnih medkulturnih situacijah</p> <p>Ima težave pri prilagajanju na nedomače, nepoznane medkulturne položaje</p>	<p>Stopnja interakcije in prilagajanja</p> <p>Govorec je sposoben ustreznega reagiranja tako v jezikovnem in nejezikovnem smislu v napetih medkulturnih situacijah</p> <p>Z lahko se prilagodi konfliktni situaciji, do katere pride zaradi medkulturnih razhajanj /Obvlada verbalno in neverbalno sporazumevanje</p>	<p>Stopnja pogajanja</p> <p>Obvlada (jezikovno) analizo, primerjavo ter razmišlja o drugačnih jezikovnih vzorcih</p> <p>Se zna pogajati/ je pripravljen(-a) na pogajanja v primeru konflikta</p>

3.3. Ocenjevanje in vrednotenje medkulturne kompetenete znati-bitu (savoir être)

Ocenjevanje "savoir-être" je bilo do sedaj potisnjeno ob rob, saj se je poučevanje in vrednotenje osredotočilo predvsem na kulturno ozaveščanje, pa tudi zaradi same težavnosti ocenjevanja. Morebiti je ocenjevanje te kompetenete še najbolj subjektivno, a danes se kljub temu spodbuja razvijanje najvišje stopnje kritične zavesti te kompetenete medkulturne zmožnosti.

Savoir-être se navezuje na:

- **kulturno ozaveščenost**, razumevanje drugih kulturnih dimenzij in razvijanje lastnega odnosa do njih ali skupnih odnosov;
- **kritično prisvajanje**, kar pomeni sprejemanje in razlaganje lastnega znanja, lastne identitete in vrednot z vidika drugih kultur;
- **transkulturno zmožnost**, ki omogoča razvijanje, spreminjanje enostranskega (etnocentričnega) mišljenja in vrednotenja drugega ter integracijo vrednot

Komponenta znati-bitu (savoir-être) omogoča učečemu se, da preide s stopnje etnocentričnosti do stopnje vzajemnosti, recipročnosti. Gre za sposobnost, da sprejme veljavnost, vrednost drugačnega stališča, da se zave večplastne lastne kulturne identitete. Gre za zmožnost relativizacije in zavedanje, da so kulture med seboj v neprestani interakciji.

Komponenta znati-bitu (savoir-être) se prav tako meri z nizkim, srednjim in visokim profilom, ki ga lahko usvoji in udejanja učeči s svojim odnosom glede znanja bivanja.

Opisna lestvica za ocenjevanje zmožnosti znati biti (savoir-être), (povzeto po Vodniku Razvijanje in vrednotenje medkulturne zmožnosti, 2007)

	Nizek profil	Srednji profil	Visoki profil
Znati bivati/ Savoir- être	Stopnja razumevanja Kulturno zavedanje Toleranca Senzibilnost Zavedanje, da so razlike med prepričanji in vrednotami	Stopnja sprejemanja in interpretacije Kritično prisvajanje Simpatija Odprtost Zna ceniti različna prepričanja in vrednote drugih ljudi in drugih kultur	Stopnja integracije in analize Transkulturalna zmožnost Empatija Občutek za drugega Prilaganje in integracija različnih prepričanj in vrednot drugih ljudi in kultur.

Byram toleranco pojmuje kot pasivno sprejemanje, kar pomeni v odnosu do tujega (tuje kulture) voljo, da se dela na odnosu s tujimi, ki so lahko različni; lahko pomeni tudi opuščanje izločevanja v družbi, ker naj bi njihova prepričanja motila naša lastna prepričanja.

Simpatija in empatija sta pogosto povezana pojma med seboj, vendar ju ne smemo mešati. Simpatija je čustvena afiniteta, obstaja, ko so določeni občutki do določene osebe pozitivni in medsebojni. Odraža določeno stopnjo harmonije med individualnimi predstavniki, predstavlja odprtost za sprejemanje drugih kultur in zmožnost ter voljo prilaganja drugim prepričanjem.

Empatija je nekaj bolj zahtevnega. Ne gre za čustvo. Gre za sposobnost sodelovanja v določeni obliki življenja. Gre za zmožnost, da vidiš samega sebe kot člana določene skupnosti, da razumeš prepričanja, obnašanja in vrednote z zgodovinskimi, političnimi in verskimi razlogi. Empatija pomeni sposobnost izmenjave lastnih prepričanj z drugim in integracijo novih prepričanj in vrednot.

4. KAKO OCENJEVATI? KATERE METODE OCENJEVANJA NAJ UPORABIMO ZA VREDNOTENJE MEDKULTURNE ZMOŽNOSTI?

Vsaka dimenzija medkulture zmožnosti pokriva različne vidike učenja, zato se bo tudi metoda ocenjevanja razlikovala, da bi karseda najučinkovitejše ocenila različne komponente. Za vrednotenje znanja predlaga priročnik posredne postopke, vrednotenje znati-narediti temelji na nalogah, znati-bitu pa vključuje samoevalvacijo, pregled odnosa, predlagano lestvico za ocenjevanje in portfolio učečega se. V priročniku je primer ocenjevanja medkulture zmožnosti prirejen za eno učno enoto »**metode Mirroires**«, saj priročnik ne določa natančno informacij, stopenj, podatkov, kar pomeni, da bi morali učitelji tujega jezika sami pripraviti za vsako učno enoto ali poglavje naloge, posredne postopke, vprašanja za samoevalvacijo, za ocenjevanje medkulture zmožnosti oz. vseh njenih treh elementov ipd.

Koraki pri ocenjevanju učečega se: zmogljivost, uspešnost in dojetanje (vtis), (povzeto po Vodniku Razvijanje in vrednotenje medkulture zmožnosti, 2007)

Kdaj ocenjevati?	Kaj ocenjevati?	Kako ocenjevati?
Preden začnemo poučevati	Znanje / Savoirs	Samoocenjevanje
	Znati vedeti / Savoir-faire	Portfolio (beleženje)
	Znati biti / savoir-être	Samoocenjevanje

Poučevanje učne enote	Znati biti/ savoir-être	
Pred začetkom poučevanja nove enote	Znanje / Savoirs Znati narediti / Savoir-faire Znati biti/savoir-être	Pregled ocenjevanja Uporaba portfolia
Med posamezno učno enoto	Ločeno ocenjevanje vsake dimenzije medkulturne zmožnosti	
	Znanje/ Savoirs	Navodila, ki pomagajo učečemu se: argumentiranje, primerjava, razlaga, urejanje, analiza, ocenjevanje, sinteza
	Znati narediti / Savoir-faire	Naloge, ki pomagajo učečemu se: debatiranje, diskusija, reševanje težav, igranje vlog.
	Znati biti/ savoir-être	Naloge, ki pomagajo učečemu se: primerjati, pisati esej, reševati incident in argumentirati
	Ocenjevanje dveh dimenzij medkulturne zmožnosti Znanje/ Savoir Znati narediti/ Savoir-faire	Naloge, ki pomagajo učečemu se: opisati, identificirati, primerjati in analizirati.
	Ocenjevanje vseh dimenzij	Integrativna naloga
Ob koncu učne enote	Znanje/ Savoirs Znati narediti/ Savoir-faire Znati biti/ savoir-être	Samoevalvacija - Portfolio

Medkulturna zmožnost, še posebej njena dimenzija »znati-biti«, se ne more ocenjevati tradicionalno, se pravi z ocenami ali s točkami. Ocenjuje in vrednoti se z drugimi metodami: anketami, predhodnimi in kasnejšimi vprašanji, s samoevalvacijo učečih se, z učiteljevim opazovanjem in vrednotenjem napredka učečega se. Za ocenjevanje znanja (savoirs), nam vedno pridejo prav vprašanja z več odgovori, za znati-narediti (savoirs-faire) uporabljamo igro vlog, simulacijo situacij ...

5. ZAKLJUČEK

Vrednotenje medkulturne zmožnosti oz. njenih komponent/sestavin ni enostavno, saj vpeljuje netradicionalne metode, ki jih nismo vajeni ne učitelji ne dijaki, predvsem pa nimajo enake teže kot številčna ocena. In vendarle je vrednotenje napredka pomembno za vse udeležence učnega procesa.

Ocenjevanje medkulturne zmožnosti vključuje tudi čustveno dimenzijo in postavlja se legitimno vprašanje, ali je sploh zaželeno in etično ocenjevati učen-

čevo osebno držo ali celo njegove osebne značilnosti - odprtost in radovednost do tujega, ali celo pozitivno samopodobo, kar naj bi bile omenjene značilnosti »medkulture osebnosti«.

Pri ocenjevanju se pogosto poudarja objektivnost, a razumevanje neke kulture je razumljeno in doživeto zelo subjektivno. Ali je objektivnost sploh možna, ko se ukvarjamo z medkulturnim, saj je medkulturno vedno nekaj, kar smo sami (subjektivno) izkusili?

Medkulturna kompetenca bi torej morala biti predvsem prepoznavanje, kaj vse lahko vsebuje določen trenutek sporazumevanja. To bi pomenilo, da ocenjevanje vsebuje tudi kritično perspektivo, ki jo učeči se vnaša v interakcijo.

LITERATURA

- BYRAM, Michael (1996) *Teaching and Assessing Intercultural Communicative Competence*. Clevedon, Multilingual Matters.
- BYRAM, Michael/ ZARATE, Geneviève/NEUNER, Gerhard (1997) *Sociocultural competence in language learning and teaching*. Council of Europe.
- LÁZÁR, Llidiko et al. (2007) *Developing and assessing intercultural communicative competence (A guide for language teachers and teacher education)*. Graz, European Centre for Modern Languages.
- BYRAM, Michael/Carol MORGAN and colleagues (1994) *Teaching and Learning Language and Culture*. Clevedon, Multilingual matters.
- PARAN, Amos/ Lies SERCU (2010) *Testing the Untestable in Language Education*. Multilingual Matters.
- ABDALLAH-PRETCEILLE, M. (1999) *L'Éducation interculturelle*. Paris: Presses universitaires de France.
- SERCU, Lies et al. (2005) *Foreign Language Teachers and Intercultural Competence. An International Investigation*. Clevedon: Multilingual Matters.
- VREČER, Natalija (ur.) (2009) *Medkulturne kompetence v izobraževanju odraslih*. Andragoški center Republike Slovenije. Ljubljana.
- BYRAM, M., GRIBKOVA, B. and STARKEY, H. (2002): *Developing the intercultural dimension in language teaching. A practical introduction for teachers*. Strasbourg: Council of Europe.

POVZETEK

Vrednotenje medkulturne zmožnosti pri pouku tujega jezika

Usvajanje medkulturne kompetence je pri učenju tujega jezika danes eden izmed pomembnih ciljev. Težave se pojavijo, ker je ocenjevanje še vedno nekako tradicionalno usmerjeno v preverjanje slovničnega znanja, slušnega, pisnega izražanja ter sprejemanja, vrednotenje medkulturne kompetence pa s testi in številčnimi ocenami skorajda ni možno. Priročnik *Developing and Assessing Intercultural Competence*, ki so ga izdali 2007 v Centru za Moderne jezike v Gradcu, predstavlja, na kakšen način lahko vrednotimo različne komponente/sestavine medkulturne kompetence.

Ključne besede: medkulturna kompetenca, vrednotenje, ocenjevanje

ABSTRACT

Assessment of intercultural competence in the FL classroom

Acquiring intercultural competence is an important objective of foreign language learning. Problems occur because current testing still focuses on checking grammar skills, listening comprehension and writing skills, whereas intercultural competence assessment does not favour traditional testing and numerical grading. *Developing and Assessing Intercultural Competence*, published in 2007 in European Centre for Modern Languages in Graz, introduces ways of assessing various competences/components of intercultural competence.

Keywords: intercultural competence, assessment, grading